

GAM-036006

Seat No. _____

B. Sc. (Sem. VI) Examination

March/April - 2019

BSCC602B : Chemistry

(Inorganic Chemistry)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- 1 (અ) d^2 -રચના માટે પીજીઅન હોલ આકૃતિ દોરો તથા ટર્મ સંજ્ઞા તારવો. 7
ઉદભવતી ટર્મ સંજ્ઞાઓને કારણસહ ચઢતા ક્રમમાં ગોઠવો.

અથવા

નીચે દર્શાવેલ પદ માટે ટર્મ સંજ્ઞાઓ મેળવો :

(1) Cu^+ ($Z = 29$)

(2) O^{2-} ($Z = 8$)

(3) Ti^{+3} ($Z = 22$)

- (બ) $[\text{Cu}(\text{H}_2\text{O})_6]^{+2}$ નો શોષણ વર્ણપટ સમજાવો. 7

અથવા

d^1-d^9 પ્રણાલીનો ઓગેલ આલેખ સમજાવો.

- 2 (અ) હર્મિશિયન કારક એટલે શું ? સમજાવો. સાબિત કરો કે હર્મિશિયન 7
કારકના વિભિન્ન આયગન મૂલ્યો ધરાવતા આયગન ફલનો ઓર્થોગોનલ હોય છે.

અથવા

નીચેના તરંગવિધેયો માટે સમાનીકૃત અચળાંક મેળવો :

(1) $\psi = Ne^{im\phi}$ જ્યાં $0 \leq \phi \leq 2\pi$

(2) $\psi = N \sin \frac{n\pi x}{a}$ જ્યાં $0 \leq x \leq a$

- (બ) દૃઢ ભ્રામક સમજાવો. 7

અથવા

ત્રિપરિમાણીય પેટીમાં રહેલા કણ માટેનું શક્તિનું સમીકરણ મેળવો.

3 (અ) n-પરમાણુક અણુ માટે સેક્યુલર સમીકરણ ઉપજાવો. 7

અથવા

સંકરણ એટલે શું ? તેના પ્રકાર જણાવો. sp સંકર કક્ષકો માટે તરંગ વિધેય ઉપજાવો.

(બ) એલાઈલ એનાયન (Allylic anion) માટે હયુકેલનો પ્રમેય સમજાવો. 7

અથવા

ઈથીલીન અણુ માટે સાદો હયુકેલનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

4 (અ) $\text{Cr}(\text{CO})_6$ અને $\text{Fe}_3(\text{CO})_{12}$ ની સંરચના ચર્ચો. 7

અથવા

ધાતુ કાર્બોનીલના બંધારણના અભ્યાસમાં IR વર્ણપટની ઉપયોગિતા ચર્ચો.

(બ) ફેરોસીનનું બંધારણ ચર્ચો. 7

અથવા

એલ્યુમિનિયમ (Al) કાર્બધાત્વિક સંયોજનો ઉપર ટૂંક નોંધ લખો.

5 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 14

(1) d-d સંક્રાંતિ થવાનો એક નિયમ લખો.

(2) ટર્મ સંજ્ઞાની વ્યાખ્યા આપો.

(3) $[\text{Mn}(\text{H}_2\text{O})_6]^{+2}$ સંકીર્ણ શાથી આછો ગુલાબી રંગ દર્શાવે છે ?

(4) રેખીય કારકની વ્યાખ્યા આપો.

(5) ZPE એટલે શું ?

(6) શ્રોડિંજર સમીકરણનું ટૂંકું સ્વરૂપ લખો.

(7) ઓર્થોનોર્મલ તરંગ વિધેય એટલે શું ?

(8) Allylic Free radical એલાયલ (મુક્ત મૂલક)માં π -ઇલેક્ટ્રોનની સંખ્યા લખો.

(9) sp સંકૃત કક્ષકો વચ્ચેનો બંધ ખૂણો આપો.

(10) R-સમીકરણ લખો.

(11) વેરીએશન સિદ્ધાંતના ઉપયોગ લખો.

(12) $\text{Ir}_4(\text{CO})_{12}$ નું બંધારણ દોરો.

(13) $\text{Ni}(\text{CO})_4$ ધાતુ કાર્બોનિલમાં બ્રીજ અને અંતિમ CO સમૂહની સંખ્યા લખો.

(14) ધાતુ નાઈટ્રોસીલ સંયોજનનું ગમે તે એક ઉદાહરણ આપો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

- 1 (a) Draw the pigeon hole diagram for d^2 configuration and derive all the term symbols for it. Arrange all the term symbols in the increasing order of energy giving reason. 7

OR

Derive the term symbol for the following :

- (1) Cu^+ ($Z = 29$)
- (2) O^{2-} ($Z = 8$)
- (3) Ti^{+3} ($Z = 22$)

- (b) Explain spectrum of $[Cu(H_2O)_6]^{+2}$. 7

OR

Explain Orgal diagram of d^1 - d^9 spectrum.

- 2 (a) What is Hermitian Operator ? Explain it. 7
Prove that Eigen functions belonging to different Eigen values of a Hermitian operator are orthogonal.

OR

- (a) Obtain Normalized constant for following wave function

- (1) $\psi = Ne^{im\phi}$ where $0 \leq \phi \leq 2\pi$
- (2) $\psi = N \sin \frac{n\pi x}{a}$ where $0 \leq x \leq a$

- (b) Explain the Rigid Rotator. 7

OR

Derive the energy equation of particle in three dimensional box.

- 3 (a) Explain the secular determinant for 'n-atomic' molecule. 7

OR

What is Hybridization ? Obtain the wave function for sp hybrid orbitals.

- (b) Explain the Huckel theory for Allylic anion. 7

OR

Explain the simple Huckel theory for ethylene molecule.

- 4 (a) Discuss the structures of $\text{Cr}(\text{CO})_6$ and $\text{Fe}_3(\text{CO})_{12}$. 7

OR

Explain the application of IR-spectra in determination of structures of metal carbonyls.

- (b) Discuss the structure of Ferrocene. 7

OR

Write a note on Organo metallic compound of Aluminium (Al).

- 5 Answer the following in brief : 14

- (1) Write one rule of d-d transition.
  - (2) Define : Term symbol.
  - (3) Why the colour of $[\text{Mn}(\text{H}_2\text{O})_6]^{+2}$ is light pink ?
  - (4) Define : Linear Operator.
  - (5) What is ZPE ?
  - (6) Write short form of Schrodinger equation.
  - (7) What is Orthonormal wave function ?
  - (8) Write no. of π -electron in Allylic free radical.
  - (9) Give the bond angle between sp hybrid orbitals.
  - (10) Write the R-equation.
  - (11) Write the use of variation theorem.
  - (12) Draw the structure of $\text{Ir}_4(\text{CO})_{12}$.
  - (13) Write the no. of bridge and non bridge CO group in $\text{Ni}(\text{CO})_4$.
  - (14) Write any one example of Metal Nitrosil.
-